

За останні 24 години

21:47 Туск висловився про конфлікт навколо Героїв УПА - "Україна має вирішити проблему"

21:10 Кількість поранених внаслідок удару по заводу «Яготинське для дітей» на Київщині зросла

20:41 Зеленський відреагував на відмову Путіна від зустрічі - "грошей у РФ має стати менше, а тиску більше"

19:31 Макрон анонував зустріч із Зеленським та ще двома європейськими лідерами в Лондоні

19:13 Вихідні в Україні будуть теплими – прогноз погоди на 6-7 червня

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Суспільство

Дрони-«ждуни»: чим небезпечні, чому до них не можна підходити і що робити у разі виявлення

ВІКТОР ТИМОФЕЄВ 1 червня 07:00

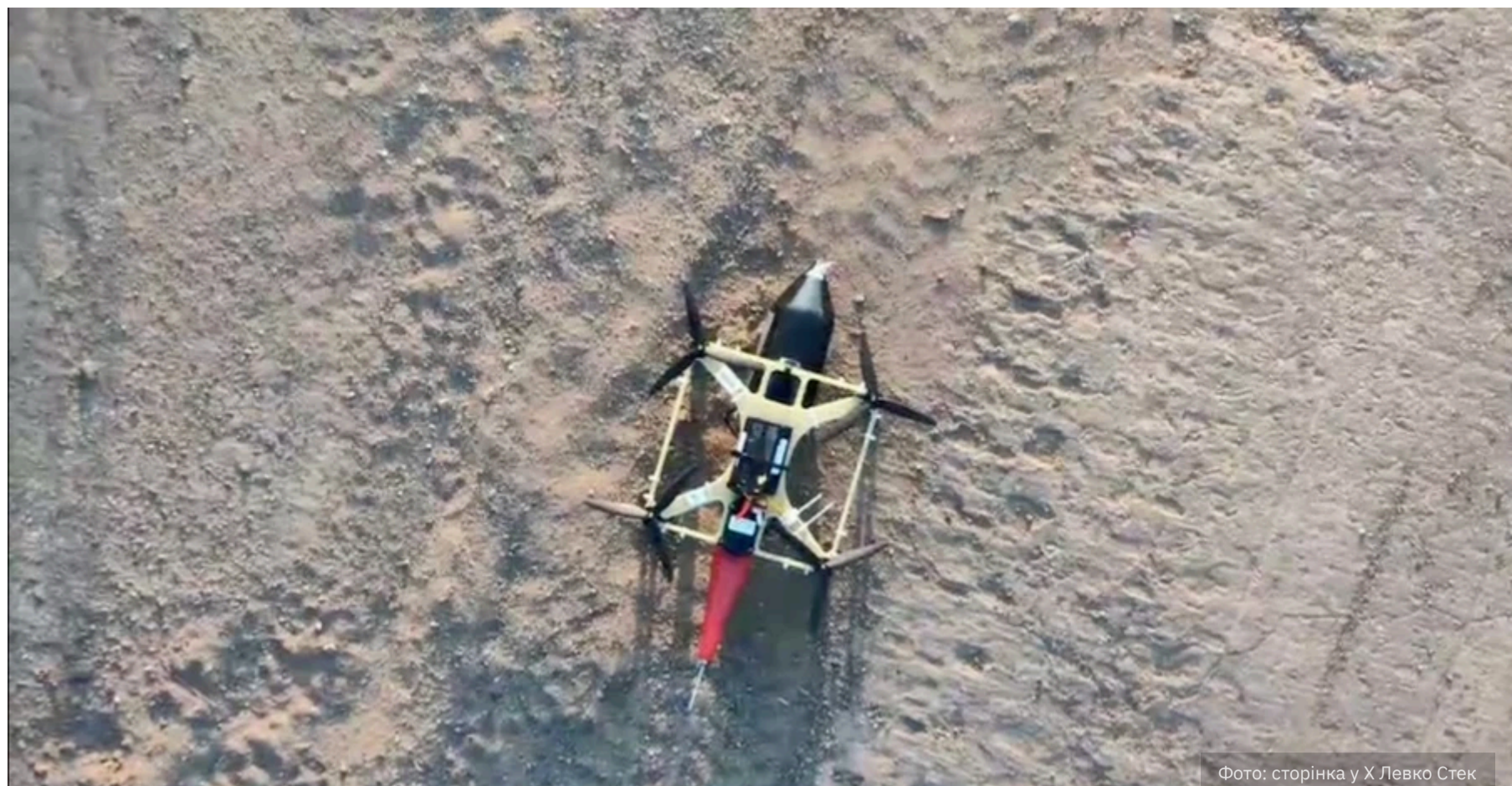

Фото: сторінка у X Леоні Сібі

Безпілотна війна вийшла на новий рівень. Удосконалені дрони-«ждуни» вміють годинами, а то й тижнями сидіти в засідці, перетворюючись на міни вповільненої дії. Окрім використання звичних дронів-камікадзе для ударів по українських містах, росіяни на фронті та в тилу все активніше застосовують так звані дрони-«ждуни».

Забезпечені платами «гібернації» та невразливим для РЕБ оптоволоконном, вони чатують на дахах багатоповерхівок та придорожніх стовпах, залишаючись в режимі економії енергії дуже довго. Наприклад, зараз ворог перетворив на таке «розумне» мінне поле дороги біля Часового Яру, щоденно ускладнюючи логістику ЗСУ.

Що це за зброя, як із нею борються наші військові та чи варто шукати «сплячих» роботів на дахах у глибокому тилу - у матеріалі *Коротко про*.

Від активації дрона до удару – лічені секунди

Дрони-«ждуни» - це ударні FPV-безпілотники, які працюють у режимі дистанційної засідки. Замість того щоб атакувати ціль одразу після зльоту, такий дрон таємно приземляється на маршруті руху противника (у кущах, на дахах будівель, деревах, придорожніх стовпах або водонапірних вежах) і переходить у режим очікування («гібернації»). Він пасивно спостерігає за ділянкою і злітає для миттєвого удару лише тоді, коли в його полі зору з'являється техніка або військові.

Складність їхнього виявлення та знищення є високою через технічні особливості «ждунів». У режимі очікування спеціальні плати відкладеного старту або реле повністю відключають бортову електроніку, крім приймача команд управління та відеопередавача. Завдяки мінімальному енергоспоживанню дрон може лежати в засідці від 24 годин до кількох тижнів.

Крім того, більшість сучасних дронів-«ждунів» використовують не радіосигнал, а найтонший кабель з оптоволокна, який розмотується з котушки під час польоту. Також, окрім потужних акумуляторів ємністю 8000–12000 мАг, деякі моделі оснащують мініатюрними сонячними панелями, що дозволяє їм підзаряджатися вдень і залишатися автономними дуже довго.

Особливу загрозу становить те, що вони мають повну стійкість до засобів РЕБ. Оскільки зв'язок іде через оптоволоконний кабель, засоби радіоелектронної боротьби не можуть заглушити або перехопити сигнал такого дрона. А поки такий «ждун» лежить у засідці, він не випромінює жодних радіохвиль, і детектори наших дронів-перехоплювачів, як і стандартні комплекси РЭБ, його просто не бачать.

Дрони-«ждуни» можна миттєво активувати на зрив нашої логістики. Час від активації до вибуху становить лічені секунди. Найчастіше їх налаштовують на прифронтові дороги, щоб зривати підвезення боєприпасів, ротацію піхоти або евакуацію поранених.

Головний спосіб знищення «ждунів» – полювання на їхніх операторів

Попри всі складнощі, з російськими дронами-«ждунами» можна боротися.

По-перше, допомагає попередня розвідка. Перед виїздом колони маршрут ретельно перевіряють іншими розвідувальними дронами на наявність підозрілих об'єктів у засідках. Якщо такий дрон виявлено, йде його знищення на місці: розстрілюють із гладкоствольної зброї (дробовиків), скидають гранати з інших БПЛА або за допомогою наземних роботів перерізають чи намотують його оптоволоконний кабель.

Але головний спосіб нейтралізувати загрозу «ждунів» – це полювання та знищення операторів дронів. Оскільки кабель веде безпосередньо до пульта управління, розвідка намагається вичислити позицію розрахунку і завдати туди артилерійського або авіаційного удару. Тобто саме оператори таких систем є ціллю №1.

Росіяни цинічно назвали свій дрон-«ждун» «Вандалом»

Найвідомішим і наймасовішим прикладом серійного російського дрона-«ждуна» є FPV-дрон «Князь Вандал Новгородський» (КВН). Він управляється виключно через оптоволоконний кабель завдовжки від 5 до 10–15 кілометрів і тому не піддається дії жодного РЕБ. Його конструктивна особливість - наявність спеціальних посадкових «ніжок» (шасі), які дозволяють акуратно приземлити дрон на узбіччі, стовпі або даху без пошкодження гвинтів та бойової частини.

Його заздалегідь приземлюють біля важливих логістичних доріг ЗСУ. Російський оператор годинами сидить перед монітором, дивлячись у камеру нерухомого дрона. Щойно з'являється український броневтомобіль або пікап, оператор запускає двигуни і за кілька секунд таранить ціль.

Але тепер концепція російського «Князя Вандала» хоч і небезпечна, але не унікальна. Чеські інженери з волонтерської організації Spark у 2026 році повністю розібрали трофейний російський дрон-«ждун», захоплений бійцями 102-ї бригади ТрО ЗСУ. Вони провели реверс-інжиніринг і створили точну копію під назвою «Ян Жижка», яку тепер постачають Силам оборони України для симетричної відповіді ворогу.

Важливо!

Не чіпати і не підходити: що робити у разі виявлення «ждуна»

Головна небезпека дронів-«ждунів» для цивільного населення полягає в тому, що в режимі «гібернації» вони виглядають як абсолютно «мертвий» або кинутий безпілотник. Однак ця ілюзія є смертельно небезпечною.

Військові та правоохоронці закликають жителів прифронтових територій суворо дотримуватися правил безпеки.

- Жодних дотиків. Дрони-«ждуни» часто оснащуються не лише дистанційним підривноком, а й датчиками нахилу, руху або зміни освітлення. Спроба зрушити дрон з місця, перевернути його або розглянути ближче призведе до миттєвої детонації бойової частини.
- Небезпека самоліквідації. Багато плат відкладеного старту мають вбудований таймер знищення. Якщо дрон розряджається або втрачає зв'язок із оператором остаточно, він може бути запрограмований на самопідрив у будь-який момент.
- Тримайте дистанцію. У разі виявлення підозрілого предмета на землі, гілках дерев або дахах прибудов, відійдіть від нього на безпечну відстань (не менше 50–100 метрів) тим самим шляхом, яким прийшли.
- Повідомте фахівців. Негайно передайте координати знахідки (або орієнтири на місцевості) за телефоном 112. У жодному разі не намагайтеся самостійно засипати дрон землею або накрити його чимось.

В тему

Чи можуть «ждуни» залітати на горища будинків великих міст?

Після новин про дрони-«ждуни» у багатьох жителів великих міст логічно виникає побоювання: а що як такий «сплячий» робот уже лежить на даху моєї багатоповерхівки?

Панікувати й оглядати кожен куток у своєму під'їзді точно не потрібно, адже ймовірність зустріти «ждуна» на горищі звичайного житлового будинку у глибокому тилу вскрай мала. По-перше, це штучний і дорогий товар. Ворогу просто не вигідно «розкидатися» такими дорогими машинками в мирних кварталах, де немає регулярного руху військової техніки. По-друге, у мегаполіс «закинути» його вскрай складно. Щоб дрон долетів до умовного Києва чи Львова, сів на дах і чекав, йому потрібен величезний запас ходу та енергії. А кабель з оптоволокна в умовах міста моментально заплутається в деревах, дротах або кутах будинків.

Але втрачати пильність усе ж не варто. Якщо ви випадково помітили на даху, кондиціонері або електроопорі дивний безпілотник із дротами, який просто лежить без руху - не підходьте до нього. Подзвоніть на 112.

Новини по темі: російська агресія БПЛА Війна України з Росією дрон

Підпишіться на нас в соц. мережах

Статті по темі

4 червня

Суспільство

Жорстокість Путіна: як минуле Росії виправдовує масове насильство й терор у війні

4 червня

Суспільство

Станцював вальс із однокласницею у кріслі колісному: як випускник зі Львова змінив фінал шкільної драми

2 червня

Суспільство

Метро не кемпінг: чи має влада право заборонити намети під час нічних тривог

